

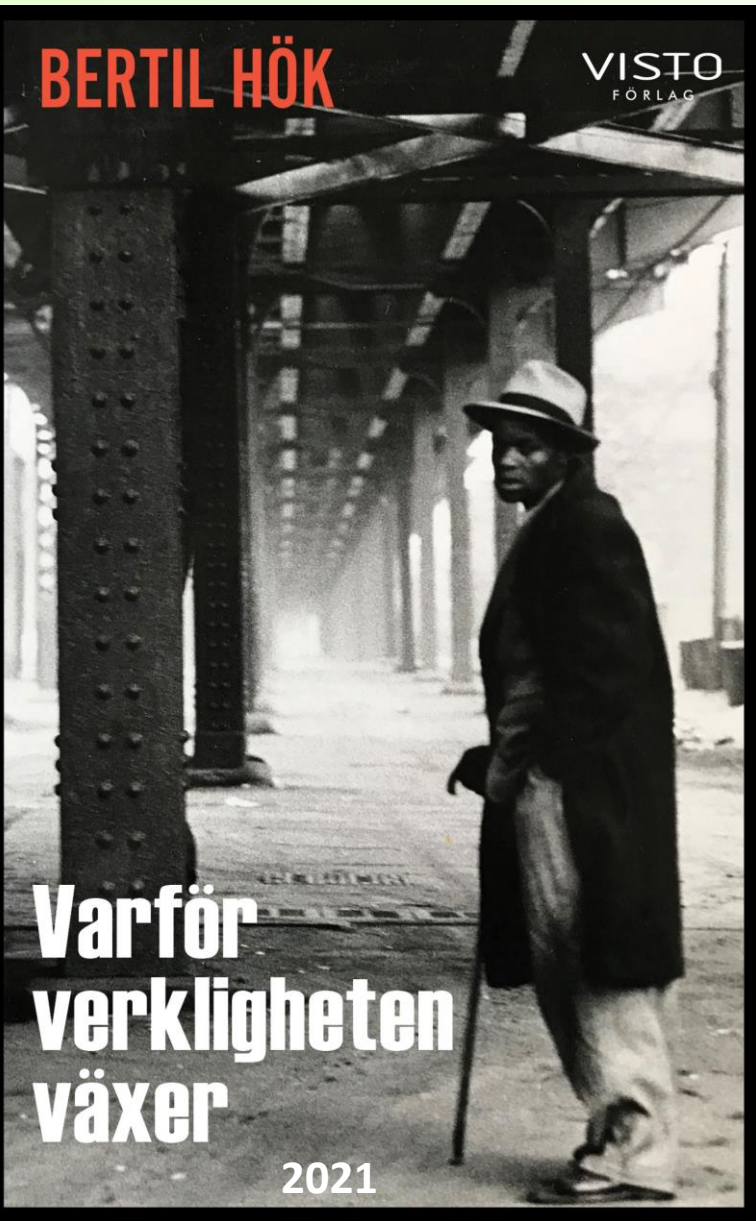
VISTO
FÖRLAG

TÄNK EFTER FÖRE

Att
vända en
skenande
utveckling

Bertil Hök

Biologen sorterar arter Bibliotekarien lånar ut
Beslutsfattaren fattar vadå Chefen talar om var skåpet ska stå
Bandyfiraren gör målet ingen ser Den misstänkte nekar till brott
Apotekaren trillar piller Ekonomen får ihop debet och kredit
Erövraren sätter ner foten överallt
Filosofen tänker det otänkbara
Fotografen knäpper bilder
Fysikern söker teorin om allt
Författaren leker med ord
Förläggaren förlägger
Ingenjören förbättrar
Innovatören tänker nytt
Journalisten jagar klippet
Jägaren jagar andra jägare
Kapitalisten trånar efter mer
Konstnären blundar, ler och återskapar
Konsulten räknar timmar och tar betalt
Kändisen säger allt och ingenting
Läkaren läker det som låter sig läkas
Matematikern bevisar det obevisade
Musikern drar igång och hänger på
Överfuriren ropar givakt
Trädgårdsmästaren rensar ogräs
Politikern hungrar efter makt Skådespelaren spelar någon roll
Samlaren fortsätter att samla

Är det oss
det handlar
om?

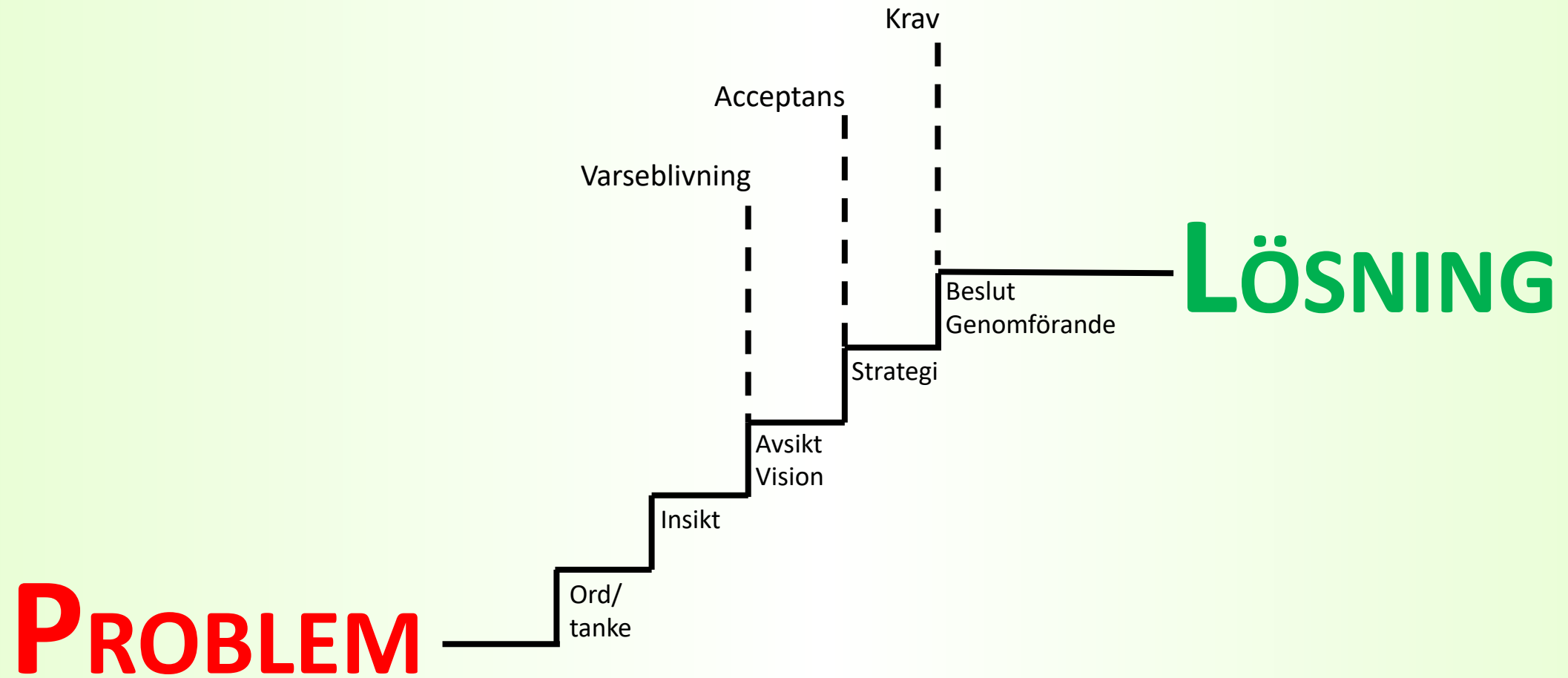
Är det oss
det handlar
om?

Ja, boken handlar om oss, och många andra levande varelser också.

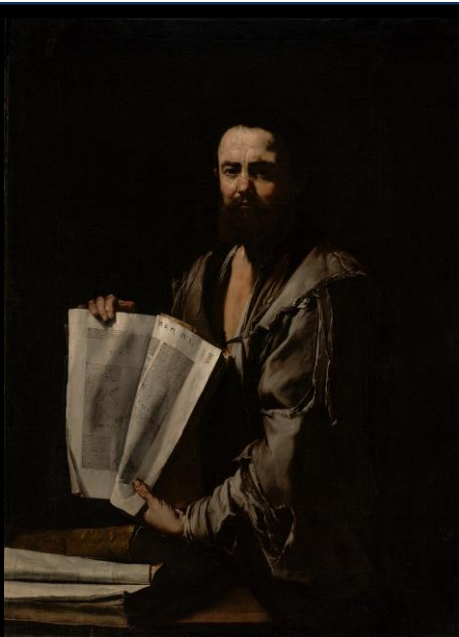
Men framför allt om att hitta en Lösning med stort L på Problemet med stort P, om vår överlevnad, vår framtid.

Utvecklingen tycks gå i fel riktning och bokens huvudfråga är hur den ska kunna vändas.

Frågans allvar manar oss att tänka efter före, att inte agera oöverlagd.

**Konsten att
lösa problem
har utvecklats
under många
århundraden**

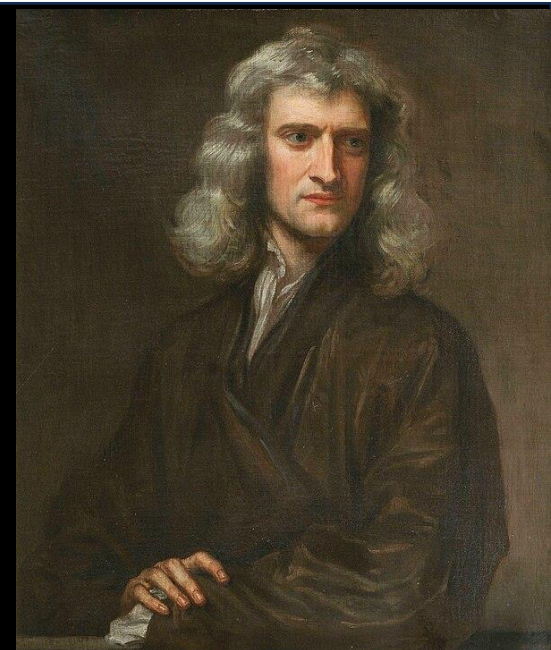
Euklides (325-265 f.v.t.)

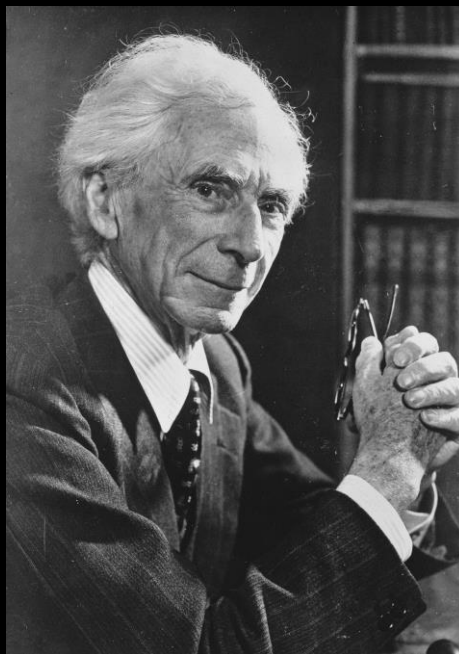
Galileo Galilei (1564-1642)

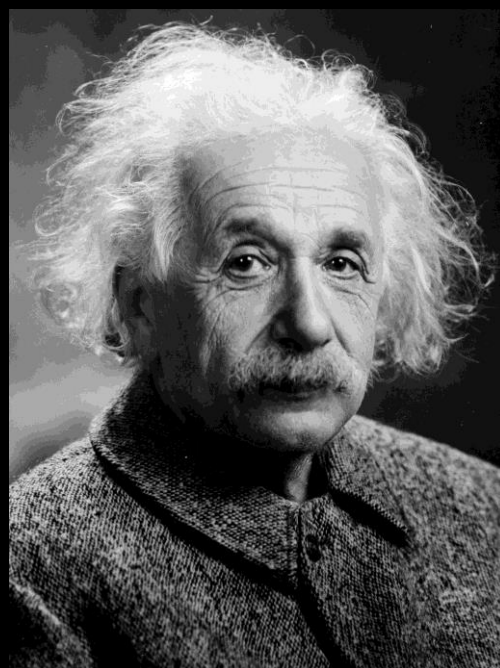
Renée Descartes (1596-1650)

Isaac Newton (1642-1727)

Bertrand Russell (1872-1970)

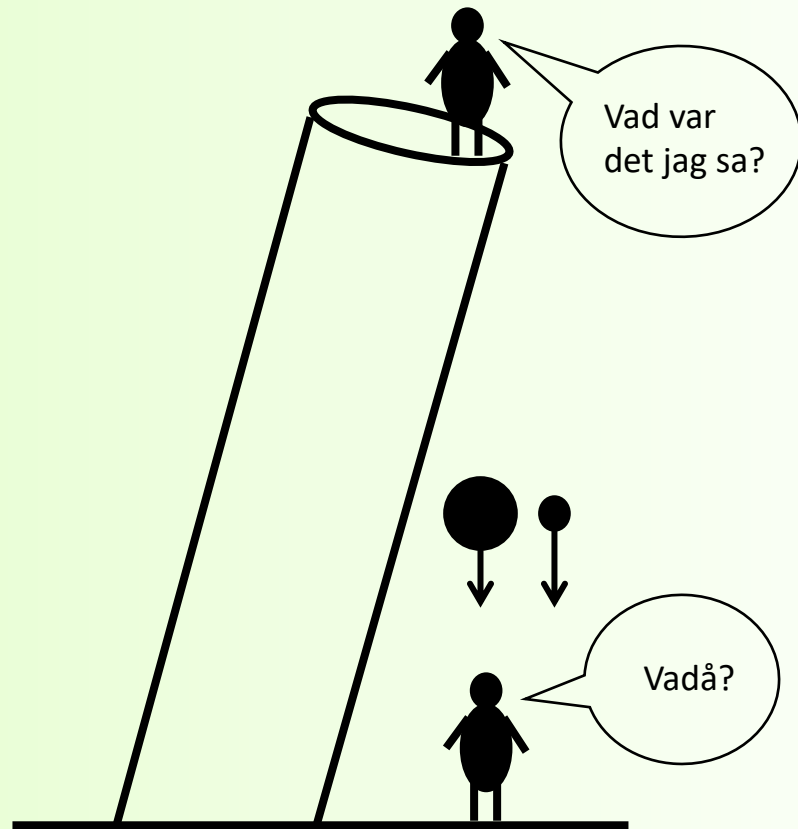
Albert Einstein (1879-1955)

George Polya (1887-1985)

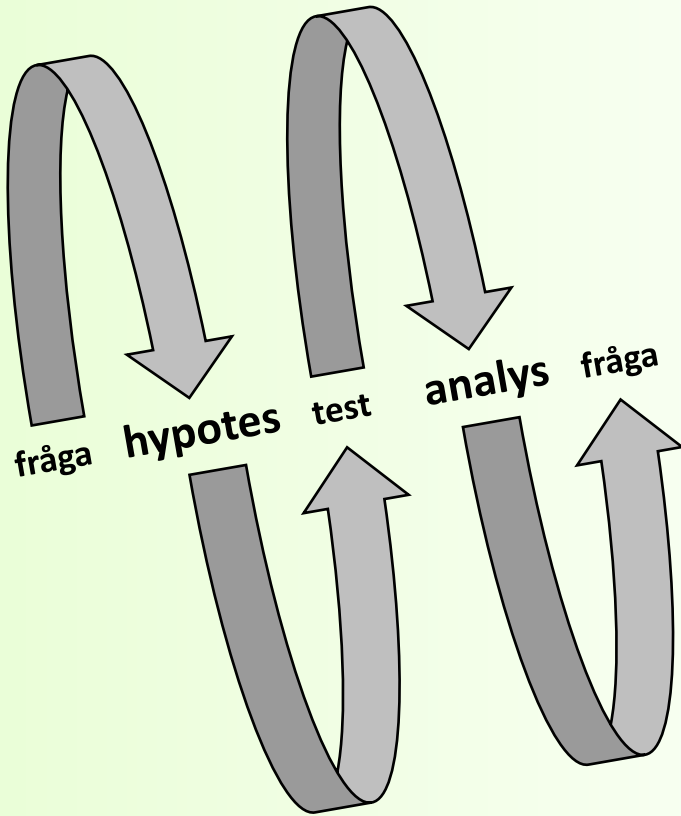

Richard Feynman (1918-1988)

Galilei behövde inte klättra upp i Pisas lutande torn för att bevisa sin hypotes att små stenar faller lika fort som stora.

Tankeexperimentet med sitt orimlighetsbevis räckte!

**Vetenskaplig
metodik och
”sanning” står
och faller med
den här
tanquesnurren!**

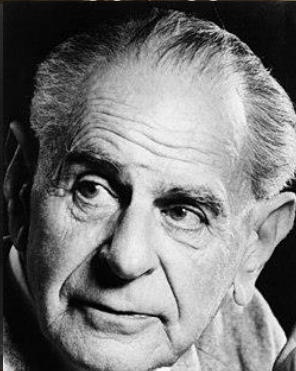
”Det enda jag vet är att jag ingenting vet.” Sokrates 469-399 f. Kr.

Emmy Noether
1882-1935

Karl Popper
1902-1994

Thomas Kuhn
1922-1996

Jacques Louis David, 1787

Mänsklighetens största överraskning:
Vi kan ta kål på oss själva, en gång för alla

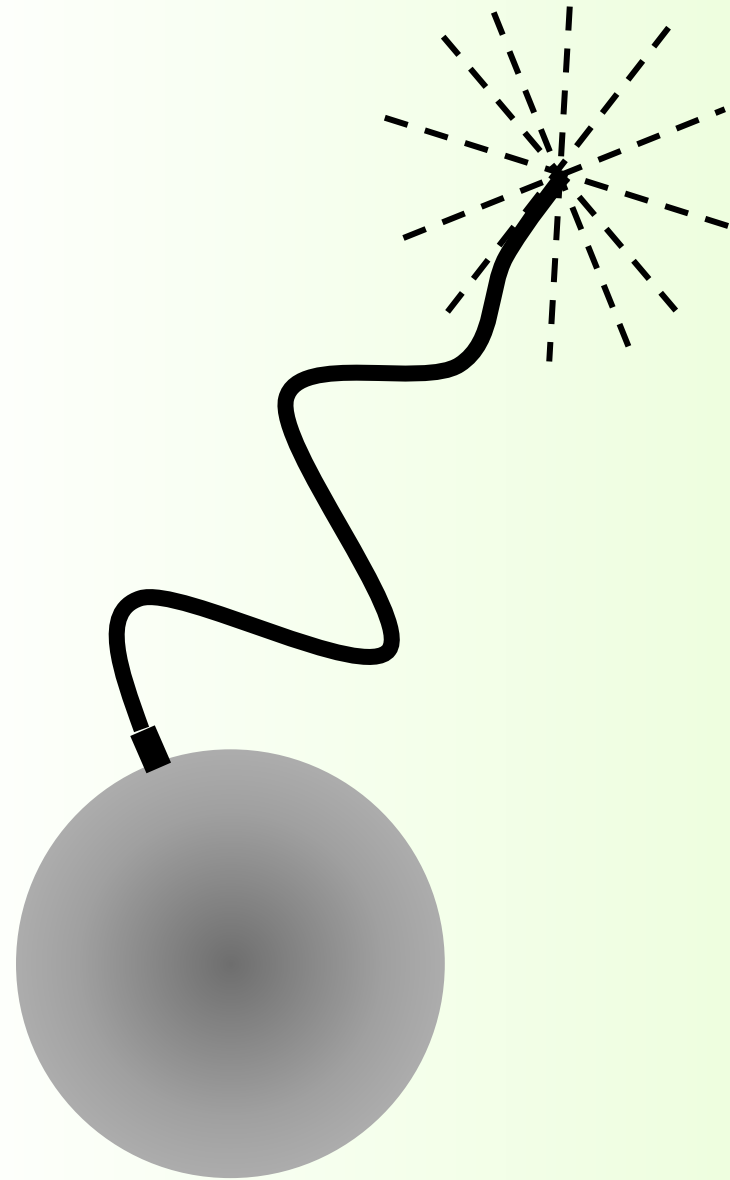

Människans dominans på vår planet har
gett upphov till hot mot vår egen och
andra arters existens. Livet är sårbart.

**Vi sitter med en
apterad bomb i knät.
Stubintråden sprakar.**

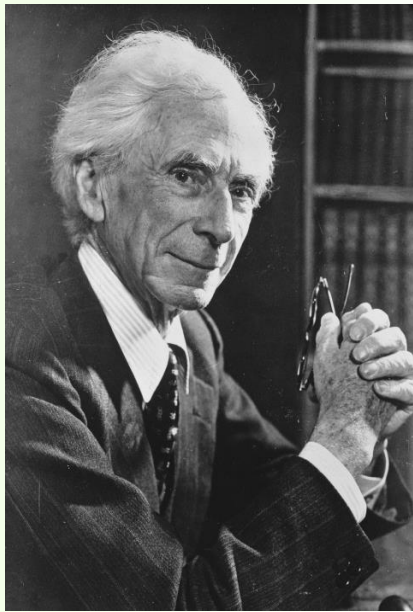

”Under skalet”
har bomben flera delar:

- massförelsevapen
- klimatförändringar
- biologisk massutrotning
- fientlig artificiell intelligens

Forskare har varnat i årtionden för dessa faror

Bertrand Russell

Charles David Keeling

Johan Rockström

Edward O. Wilson

Nick Bostrom

Kate Raworth

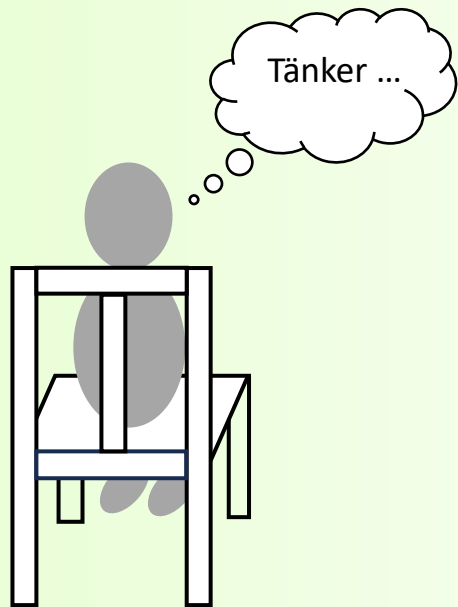
Toby Ord

Under skalet
har bomben flera delar:

- massförelsevapen
- klimatförändringar
- biologisk massutrotning
- fientlig artificiell intelligens ...

... med en gemensam faktor: Den mänskliga.

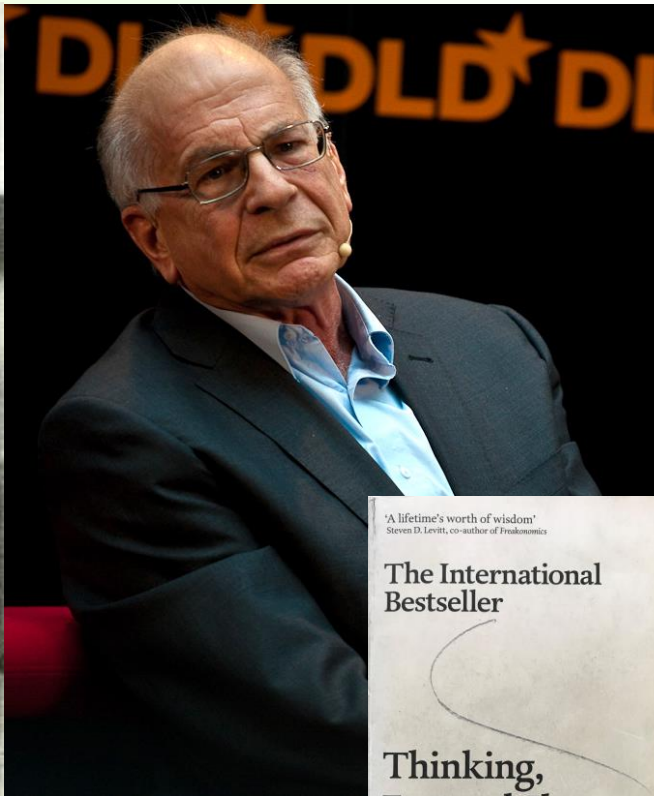

**Den bakomliggande faktorn
har varit känd länge:
Människans inneboende
otillräcklighet.
"Ingen är ofelbar."
"Vi är ju bara människor."
Och nu senast ...**

... ”DET BETEENDEVETENSKAPLIGA PARADIGMET”

Herbert Simon
1916-2001

Daniel Kahneman
1934-2024

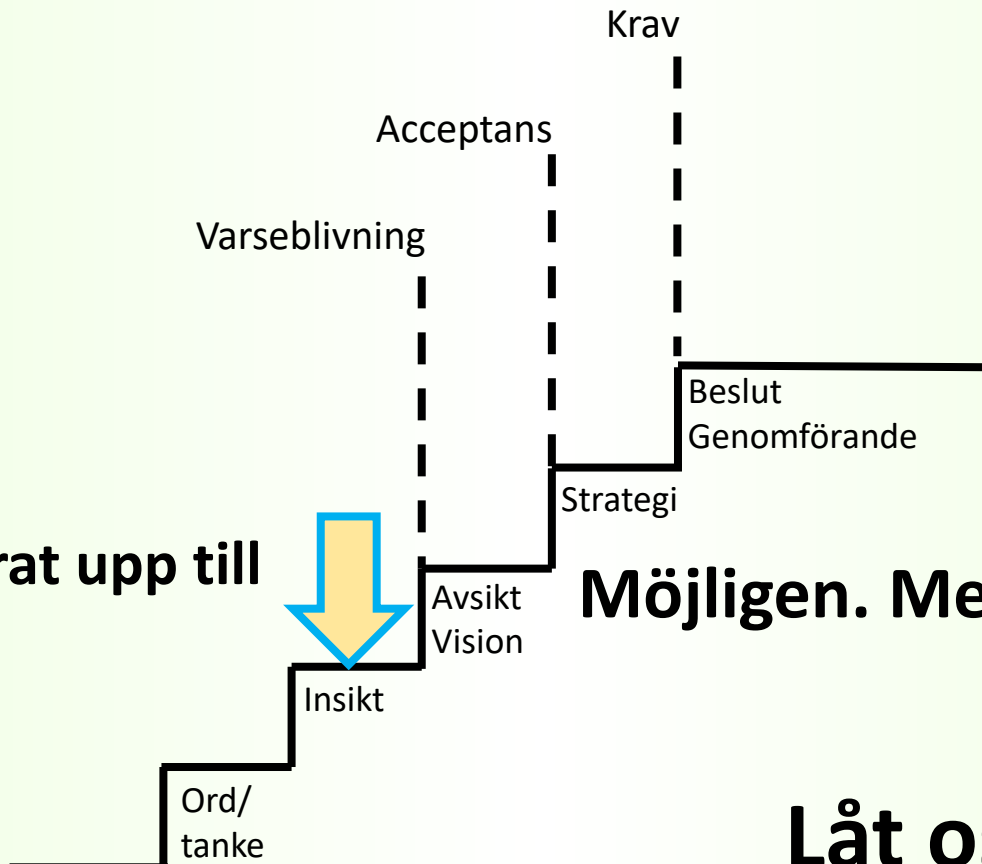

Richard Thaler
1945-

Mänskligt
beslutsfattande
stys mer av
”magkänsla” och
”tunnelseende”
än av förnuftigt
tänkande.

PROBLEM

HURRA! Vi har klättrat upp till
insiktsnivån! Eller?

LÖSNING

Möjligen. Men är alla överens? Nej.

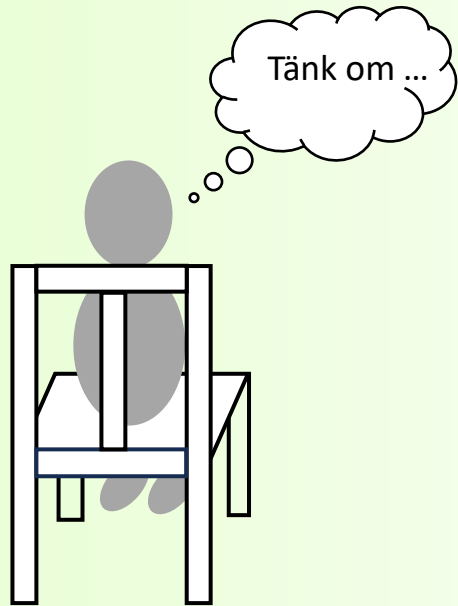
Låt oss ändå spekulera
över vad som kan hända.
Som ett tankeexperiment.

Tänk om världssamfundet – FN –
kunde enas kring ett fördrag om

GLOBAL

SAMEXISTENS

som **tolererar** nationella och
individuella särarter så länge de
inte leder till existentiella hot mot
mänskligheten och den natur vi
alla är beroende av.

Tänk om världssamfundet – FN –
kunde enas kring ett fördrag om

GLOBAL SAMEXISTENS

som **tolererar** nationella och
individuella särarter så länge de
inte leder till existentiella hot mot
mänskligheten och den natur vi
alla är beroende av.

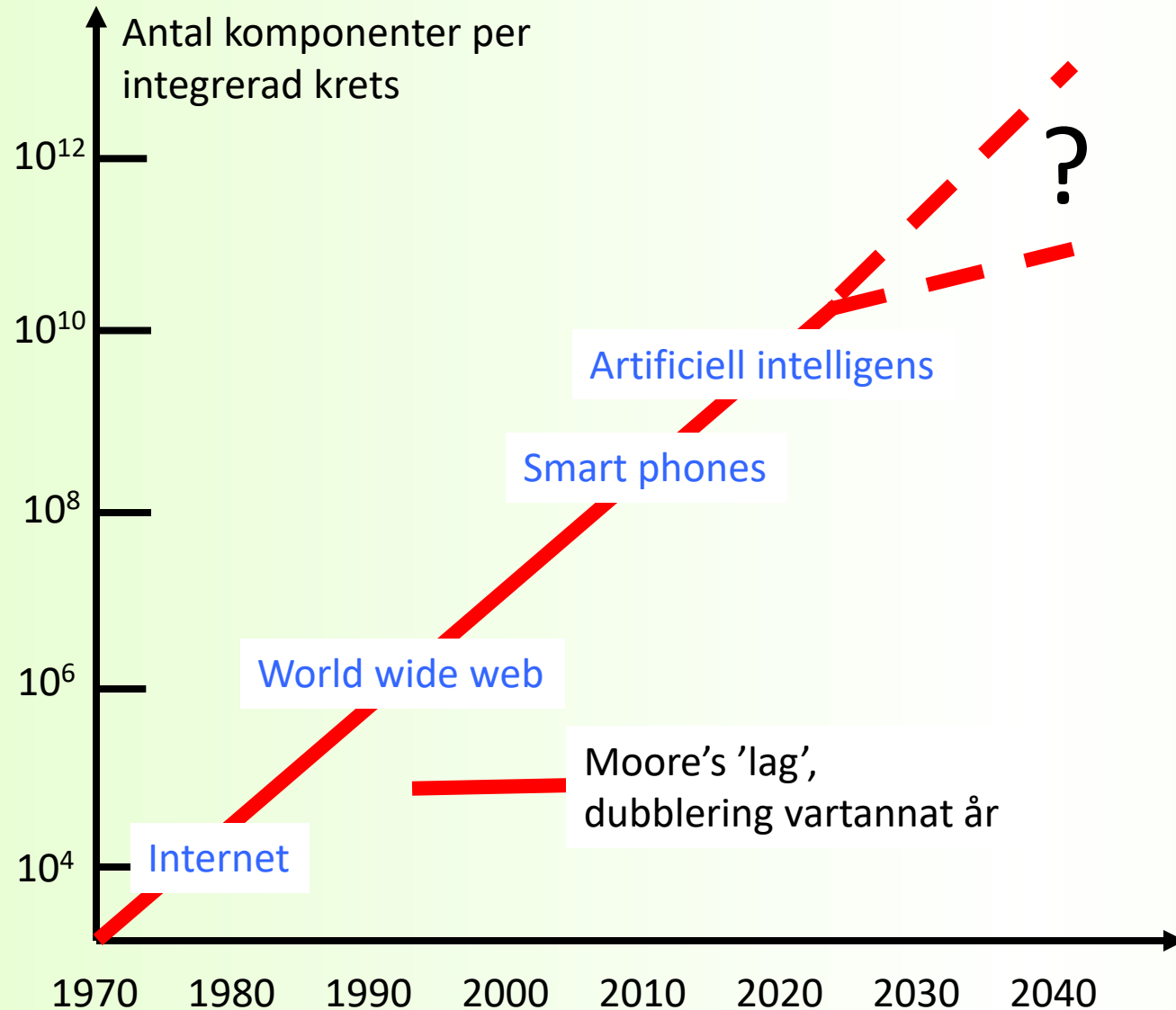
Och – HUR ska det gå till ???

Genom verklighetsförankrad och gränsöverskridande opinionsbildning måste majoriteter av jordens befolkning komma till insikt om att global samexistens representerar en möjlig och trovärdig samlevnadsprincip – kanske den enda.

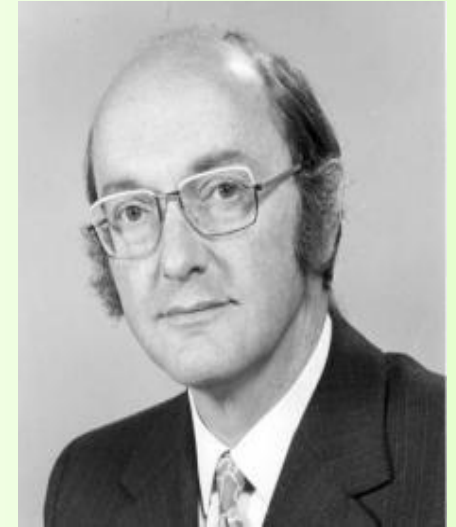
Global samexistens innebär tolerans för olikheter men också tydlig gränsdragning mot förbjudna aktiviteter som kan leda till existentiella hot. Denna gränsdragning kan bara definieras av ett överstatligt organ, till exempel FN.

Genom informerad och genomtänkt acceptans av den globala samexistensprincipen kan var och en av oss ge vårt bidrag till dess förverkligande, i liten och större skala.

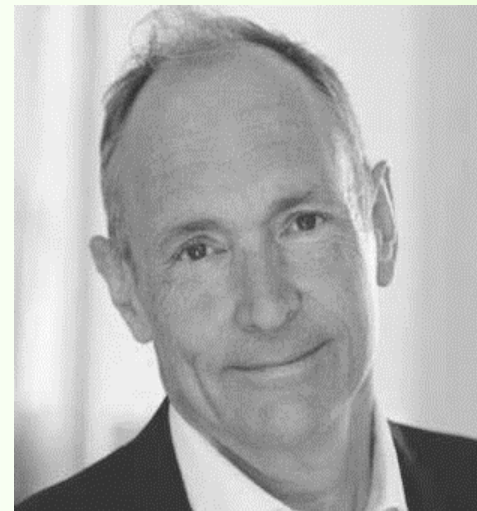
FRAMGÅNGSEXEMPEL: Den digitala revolutionen

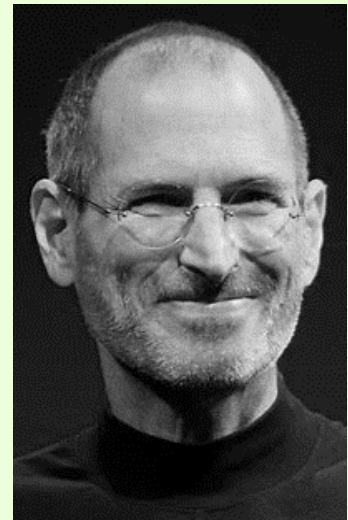
Paul Baran (1926-2011)

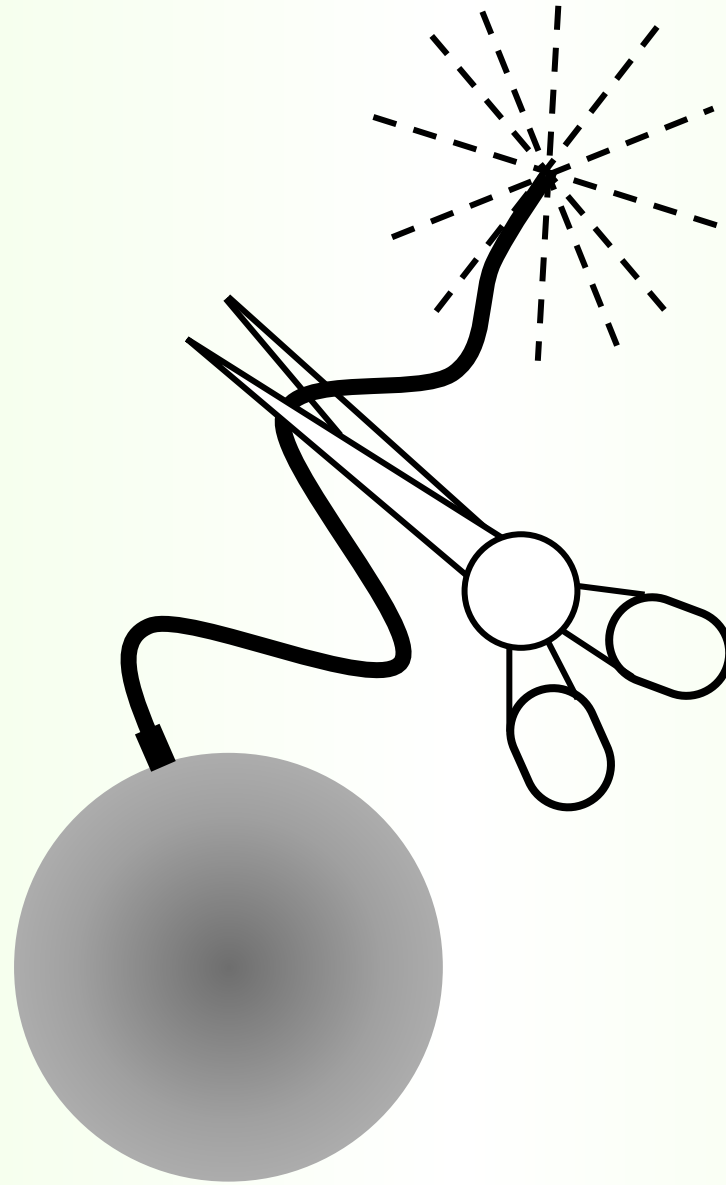
Donald Davies (1920-2000)

Tim Berners-Lee (1955-)

Steve Jobs (1955-2011)

Saxen som
klipper av
stubintråden är i
våra händer.

Människans dominans och livsstil måste anpassas efter naturens villkor och inte tvärtom. Planetens ändliga naturresurser måste hanteras för vad de är – ändliga. Människors självcentrering måste balanseras mot en helhetssyn, med livet och verkligheten som riktmärken.

Om vi människor försöker anpassa oss efter de tre principerna tror jag att vår tillvaro på jorden kan bli långsiktigt hållbar, från varje generation till nästa.

Vi är inte chanslösa. Vi har hjärnor för att kunna tänka, kroppar och verktyg för att kunna agera. Det är inte för sent att vända den skenande utvecklingen, men det blir svårare för varje dag som vi låter bli att ens försöka.

Frågetecknet i presentationens och bokens början har inte rätats ut. Det kvarstår, om också i en något annan dager.

Eftertanke, självklart ska vi tänka efter före. Det åligger oss som ofullkomliga varelser – av ren självbevarelsedrift.

Omtanke, ja, vi behöver inte bara erinra oss dem som har det svårare än vi själva utan också försöka bistå dem.

Ödmjukhet, lika självklart som eftertanken kan vi inte annat än känna och visa ödmjukhet inför allt det okända, allt som vi inte förstår, det vill säga det mesta.

EFTERLYSES:

ETT GLOBALT LEDARSKAP

... som visar i ord och handling att de globala ödesfrågorna tas på allvar

STORT TACK!

Till mina närmaste kära, min sambo Lisbeth Andersson, min dotter Johanna och hennes familj och till övriga familjemedlemmar, som varit behjälpliga på alla tänkbara sätt vill jag rikta mitt varmaste tack.

Tack till alla vänner och kolleger som inspirerat och sporrat: Ove Albertsson, Hans Almqvist, Per Ask, Karin och Raymund Band, Oiva Berg, Inga-Märit och Torsten Berg, Karin och Lars Bergh, Nils-Johan Bergsjö, Erik Dahlqvist, Claes Djurberg, Staffan Ehde, Maria Ehn, Mikael Ekström, Gunnar Eriksson, Anna Fröding, Arne Gustafsson, Sture Göransson, Mårten Hallberg, Gunilla Hansson och Akinori Imamura, Mark Hawthorne, Lars-Inge Helander, Michael Henze, Karin Hermansson, Nils-Erik Hjelman, Klas Hjort, Gunnar Holmdal, Jihmmy Ingvarsson, Agneta Isaksson, Olof Jusinski, Håkan Klang, Konstantinos Kyprianidis, Peter Lageson, Jan Lapidoth, Fredrik Lidhamn, Maria Lindén, Bengt-Åke Ljudén, Jonas, Yvonne och Alf Ljungblad, Ulf Magnusson, Hans Martin, Ulf Mattebo, Jens Mattsson, Nozomu Nishida, Erik Noréus, Lars Paulsson, Håkan Pettersson, Pelle Rangsten, Martin Ribe, Kjell Roman, Henrik Rödjegård, Gunnar Sandström, Hans Skoog, Carola Sterner, Robert Strassburger, Barbro och Sören Stridsberg, Raoul Stubbe, Anders Söderbärg, Jan Söderkvist, Lasse Tenerz, Masato Terada, Magnus Thore, Johan Wiklander, Ulla och Lars Wiklund, Michael Willis, Seija Wolauz, Bud Zaouk, Mikael Åkerholm, Magnus Öberg, Åke Öberg, Christina Grusell Österberg och Ulf Österberg.

Tack även till förlagsgruppen IDUS/VISTO/STELLAR för professionell redigering, formgivning och sättning av boken.

Hör gärna av dig! bertilw.hok@gmail.com, www.bertilhok.se